

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

celoletno	.....	Din 20—
pololetno	.....	Din 10—
četrtletno	.....	Din 5—
Posamezna številka	.....	Din 1—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:

1 mm inseratnega stolpca stane za:	
male oglase	..... Din 0-25
uradne razglase	..... Din 0-50
reklame po dogovoru	

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

† Dr. Ivan Tavčar.

Ljubljana, dne 19. februarja 1923.
Danes ob 13. je umrl na svojem stanovanju dr. Ivan Tavčar.

Tako se glasí suhoparno poročilo, ki javlja slovenskemu narodu smrt enega njegovih največjih sinov — dr. Ivana Tavčarja.

Ves v službi slovenskega naroda je bil vedno Ivan Tavčar. Vsi bogati talenti, s katerimi ga je v tako razkošni meri obdarila narava, so veljali edino le propehu slovenskega naroda. Naj je zajela slovenski narod kakršnakoli usoda, vedno je bil na čelu vseh tistih, ki nikdar ne poznajo malodušja — Ivan Tavčar.

Kajti borec, kakor morejo biti le po sposobnostih in volji silni ljudje, je bil pokojni Ivan Tavčar. Naj je vodil svoje zveste za zmago slovenstva v kranjskih mestih, naj je bil vodja boja proti klerikalizmu, naj je bil med glasniki nove jugoslovske svobode, vedno je bil Ivan Tavčar tisti neustrašeni bojevnik, ki ga ne ustraši prav nobena ovira in prav nobena nevarnost.

Neomahljiv borec je bil Ivan Tavčar, toda noben zagrizenec. Široka je bila njegova duša in malenkostna zagrizenost ni imela v njej mesta. Zato je mogoče, da je bil dr. Ivan Tavčar spoštovan od svojih nasprotnikov prav tako, ko od lastnih pristašev in da ni danes v Sloveniji pošteni, ki se ne bi priklonil pred spominom na Ivana Tavčarja.

To dejstvo je tem bolj značilno, ker je bil dr. Ivan Tavčar nevaren vsem svojim nasprotnikom. Sijajen govornik, še bolj sijajen pisatelj in člankar, nedosegljiv v uničujoči satiri ko v srce segajočih besedah, vedno možat v nastopu, vedno vzor pošteni in vendar obenem pravičen do vseh in dobrsčen kakor je dobrsčna le najboljša slovenska duša, vse to je bil dr. Ivan Tavčar in zaradi tega je bila vsaka njegova beseda uplivna.

Prav posebno poglavje pa zasluži Tavčarjeva značajnost. Slovenska zgodovina ne pozna kmalu moža, ki bi bil tako vzor značaja, kakor je bil Ivan Tavčar. Predvsem pa bi povdarili eno. Nikdar in nikoli se ni spozabil dr. Tavčar tudi je do ene demagogične fraze. O čemur je bil prepričan, to je trdil dr. Tavčar, pa čeprav je bilo mnenje večine drugo, pa čeprav je bila zaradi tega v nevarnosti njegova popularnost. Za njo se dr. Tavčar ni nikoli pulil, temveč s svojim privlačnim delom, si jo je nehote povzdignil kar siloma pridobil.

V boju za splošno in enako volilno pravico je zastopal dr. Tavčar odklonilno stališče. Zaradi tega se je vršil v Hafnerjevi pivovarni socialnodemokratski shod, na katerem je poleg Etbina Kristana nastopil tudi dr. Tavčar. Branil je že v naprej izgubljeno stvar, toda branil jo je z resnostjo in močatostjo, da se niti najbolj strastni socialni demokrati niso mogli odtegniti vplivu njegovih besed in da so mu pliskali, čeprav se niso strinjali z njim.

In kmetško ljudstvo more enako pričati o ponosni značajnosti dr. Ivana Tavčarja. Le malokdo je storil za slovenskega kmeta toliko ko dr. Tavčar. Samo njegov »Pravnik« je rešil milijone kmetijske premoženja. In vendar je bil dr. Tavčar tisti redki mož, ki se ni nikoli kmetu vsiljeval in ki za svoje delo ni iskal politične nagrade.

Sluga naroda v najidealnejšem pomenu besede je bil dr. Ivan Tavčar. Današnja doba, ki uživa plodove dela onih, ki so orali ledino, ne pozna več bremen, ki so bila v težkih časih narodnega prebujanja naložena na rame narodnega voditelja. Tedaj ni zadostovalo, da je bil kdo samo dober politik, dober govornik, tedaj je moral biti človek vse. Pisatelj, žurnalist, govornik, društven delavec, gospodarski strokovnjak, skratka, kar je sploh imel tedaj slovenski narod, to je moral dostikrat voditi en sam mož. In tak mož je bil dr. Tavčar, ki pa je vsako prevzeto nalogo tudi izvršil.

Danes, ko je preminil dr. Ivan Tavčar, čutimo vsi najboljše, kako težke čase preživljamo, ker nima slovenski narod takih voditeljev, kakor je bil on. Da bi imeli moža, ki bi bil tak nasprotnik demagogije, kakor je bil dr. Ivan Tavčar, da bi imeli moža, ki bi bil tako obdarjen s talenti, kakor je bil on in da bi imeli moža, ki bi bil pri tem ves v službi naroda, kako hitro bi se skoraj zboljšalo naše stanje!

Toda tovariši, zapomnimo si eno! Kljub vsem svojim izrednim zmožnostim, tudi dr. Tavčar ne bi bil to, kar je bil, da ni bil prežet neusahljive ljubezni do naroda in da ni bil prepojen z neugašajočo vero v zmago dobre stvari.

In to bodi tudi nam kažipot in tudi mi bomo dosegli svoj cilj in dokončali to, za kar se je boril dr. Ivan Tavčar — za zmago slovenskega naroda.

Vzor moža je bil dr. Tavčar in zato nam bodi vzor in potem smo najlepše počastili spomin tega izrednega moža, enako velikega po svojih umstvenih ko srčnih zmožnostih.

Večna slava spominu dr. Ivana Tavčarja.

Iz življenja dr. Ivana Tavčarja.

Dr. Tavčar je bil rojen l. 1851, kot sin preprostih kmetijskih starišev v Poljanah nad Škofjo Loko. Po dovršeni gimnaziji je odšel na dunajsko univerzo, kjer je dovršil pravniške študije. Nato se je vrnil v domovino, vstopil v odvetniški stan in se posvetil javnemu življenju. Skoraj si je pridobil volilno mesto med mladoslovinci in leta 1884. je bil izvoljen v ljubljanski občinski svet. Leta 1889. je bil izvoljen v kranjski deželni zbor, leta 1895. je postal deželni odbornik in leta 1900. je prišel v dunajski parlament. Leta 1911. je bil izvoljen za ljubljanskega župana in ves čas svetovne vojne je v korist vsega prebivalstva izvrševal to težko nalogo. Po preobratu je bil kratek čas poverjenik za prehrano, leta 1920. pa je bil izvoljen v narodno skupščino, katero pa je vsled bolezni skoraj zapustil. Zadnji dve leti je prebil večinoma na svojem posestvu na Visokem. Lansko jesen pa se je preselil v Ljubljano, kjer je po dolgi in mučni bolezni tudi mirno izdihnil svojo plemenito dušo.

To je kratek popis njegovega življenja, ki pa je nepopoln, če mu ni dodejan popis njegovega pisateljskega delovanja. Prvič se je pojavilo njegovo ime v slov. književnosti leta 1872 v »Zori«. Tedaj je pisal pod imenom Emila Leona. Skoraj je bil Tavčar naš prvi novelist in skoraj tudi naš prvi romanopisec. Zlasti pa je treba povdariti,

da so bili Tavčarjevi spisi vedno boljši, dokler ni dosegel v »Cvetju v jeseni« in v »Visoški kroniki« viška popolnosti.

Tavčarjeva dela so ponos slovenskega naroda in v slovenski književnosti je za vse večne čase vkle-sano ime Ivana Tavčarja.

Naši kandidati.

I. NA KRANJSKEM:

Nosilec liste:
IVAN PUCELJ, minister n. r. in posestnik v Velikih Laščah.

Okrajni kandidati in namestniki:

Za okrajno glavarstvo Črnomelj.
Kandidat:
DANIEL MAKAR, posestnik v Metliki.

Namestnik:
JANKO STRUGAR, posestnik in župan v Črnomlju.

Za okrajno glavarstvo Kamnik.
Kandidat:
FRANC KRISTAN, posestnik, Selo.

Namestnik:
FRANC KOKALJ, posestnik in kovač, Vrhpolje.

Za okrajno glavarstvo Kočevje.
Kandidat:
IVAN LAVRIČ ml., Travniki pri Loškem potoku.

Namestnik:
ANTON LUŠIN, trg. Ljubljana—Koprivnik pri Kočevju.

Za volilni okraj Kranj.
Kandidat:
IVAN AŽMAN, posestnik, Hraše.

Namestnik:
IVAN GOGALA, krojač, Jesenice-Fužine 148.

Za volilni okraj Krško.
Kandidat:
JANKO RAJAR, živinozdravnik in posestnik, Krško.

Namestnik:
FERDO TOMAZIN, posestnik, Smartno pri Litiji.

Za volilni okraj Litija.
Kandidat:
JANKO RAJAR, živinozdravnik in posestnik, Krško.

Namestnik:
FERDO TOMAZIN, posestnik, Smartno pri Litiji.

Za volilni okraj Ljubljana-okolica.
Kandidat:
JAKOB KUŠAR, posestnik, Notranje Gorice.

Namestnik:
ALBIN KOMAN, posestnik, Vižmarje.

Za okrajno glavarstvo Logatec.
Kandidat:
ANTON MEDEN, posestnik, Begunje pri Cerknici.

Namestnik:
Inž. MATEVŽ KOSMAČ, Ljubljana.

Za volilni okraj Novo mesto.
Kandidat:
ANTON KLINC, posestnik, Goranje polje.

Namestnik:
FILIP OGRIC, zobotehnik, Novo mesto.

Za volilni okraj Radovljica.
Kandidat:
IVAN AŽMAN, pos., Hraše 20.

Namestnik:
IVAN GOGALA, krojač, Jesenice-Fužine 148.

II. NA ŠTAJERSKEM:

Nosilec liste:
JOSIP DROFENIK, kmetovalec, St. Jur ob južni železnici.

Za volilni okraj Brežice.
Kandidat:
IVAN MRMOLJA, posestnik, St. Ij.

Namestnik:
JAKOB NEMEC, posestnik, Okoslavci.

Za volilni okraj Celje.
Kandidat:
FRANC PIKL, posestnik, Gotovlje, p. Zalec.

Namestnik:
ANTON KOLENC, pos., Gornji grad.

Za volilni okraj Dolnja Lendava.
Kandidat:
GEZA HARTNER, Murska Sobota.

Namestnik:
MATIJA KOČAR, pos., Skakovci.

Za volilna okraja Konjice in Šmarje.
Kandidat:
BLAŽ JESENEK, posestnik in župan, Dramlje.

Namestnik:
JURIJ PRAH, posestnik, Zdelovo pri Ločah.

Za volilni okraj Laško.
Kandidat:
BLAŽ URLEP, posestnik, Lokarje.

Namestnik:
ALOJZIJ ŠMID, Podpeč pri Jurkloštru.

Za volilni okraj Ljutomer.
Kandidat:
IVAN MRMOLJA, pos., St. Ij.

Namestnik:
JAKOB NEMEC, pos., Okoslavci.

Za volilna okraja Maribor leví in desni breg.
Kandidat:
FRANC RETZER, posestnik, St. Lenart.

Namestnik:
DRAGO LINGELJ, župan, Ruše.

Za volilni okraj Murska Sobota.
Kandidat:
GEZA HARTNER, pos., Murska Sobota.

Namestnik:
MATIJA KOČAR, pos. Skakovci.

Za volilni okraj Mozirje.
Kandidat:
FRANC PIKL, pos., Gotovlje.

Namestnik:
ANTON KOLENC, pos., Gornji grad.

Za volilna okraja Ormož-Ptuj.
Kandidat:
ŠTEFAN DOBNIK, pos., Zlatolice.

Namestnik:
IVAN HERŽIČ, pos., Mihovci pri Vel. Nedelji.

Za volilna okraja Prevalje in Slovenjgradec.
Kandidat:
KONRAD JERŠIČ, pos., Metlinje.

Namestnik:
ŠTEFAN KRALJ, posestnik, Dolgi Brd.

Naši shodi:

V soboto, dne 24. t. m.:
1. V CIRKNICI ob 11. dopoldne. Govorita tov. Pucelj in Meden.
2. V ŽUBNI ob 11. uri dopoldne. Govorita tov. Majcen in Rajar.
3. V BREŽICAH ob pol desetih v gostilni Pečnik. Poroča tov. Drofenik.
4. V MORAVČAH, dopoldne. Poroča tov. Kušar.

V nedeljo, dne 25. t. m.:
1. NA KRKI po prvi sv. maši. Poroča tov. Rajar.
2. ZA LJUBLJANSKO OKOLICO bo velik shod v Ljubljani v Narodnem domu ob 10. uri dopoldne. Govori tov. Pucelj.
3. V METLIKI, po deveti maši pred mestno hišo. Poročata kandidat Makar in tov. dr. Drago Marušič.

4. NA FIZELJSKEM po prvi rani maši. Poroča tov. Drofenik.
5. NA SROMLJAH po prvi rani maši. Poroča tov. Mrmolja.
6. V ARTIČAH, po pozni sv. maši (okrog 11 ure). Poroča tov. Mrmolja.
7. V PRESERJIH ob 8. uri. Govori tov. Kušar.
8. V RAKITNI popoldne. Govori tov. Kušar.
9. V PREČNI po prvi maši. Poročata tovariša Klinc in Majcen.
10. V VALTI VASI po deseti maši. Poročata tov. Klinc in Majcen.

„Slovenčev“ napad na predsednika Kmetijske družbe.

Predsednik »Kmetijske družbe«, Gustav Pirc nam sporoča, da je vložil proti odgovornemu uredniku »Slovenca« tožbo zaradi neosnovanega očitka zlorabe družbinega kredita v zasebne špekulacijske namene. Tako bo imel »Slovenec« priliko, da pred sodiščem dokaže utemeljenost svojih napadov. Ker je torej vsa zadeva že pred sodiščem, zato je odveč, da bi o stvari zgubljali kako besedo.

To je naš odgovor na »Slovenčev« očitkanje o »molčečnosti« kmetijskega lista.

Volilna borba.

NAŠI SHODI.

V nedeljo ob 11. uri dop. je imela SKS velik shod v Planini. Predsedoval je tov. Blažon, poročala pa sta kandidata Pucelj in Meden. Šibki Andrej Zihertl in bivši oberlajnntant Podboj sta stala v gruči pijanih fantalinov in iz te grupe se je v početku poskušalo z neslanimi klici delati nemir. Nekaj časa se je Pucelj šalil z njimi, ko je pa bil teh špasov sit, je junake pozval v osprede, nakar so jo zarudelih lic odkurili na cesto s svojo pijano tolpičo med obćim smehom navzoćih zavednih pristašev Samostojne. Po poldrugournem govoru tov. Pucelja se je volilcem predstavil v jedernatih besedah okrajni kandidat tov. Meden. Zborovalci so soglasno odobrili politiko SKS.

Isti dan popolne pa je bil shod SKS v Logatcu, kateremu je predsedoval tov. Lojze Gostiša, govorila pa sta tov. Pucelj in Meden. Na ta shod so prišli najodličnejši kmetovalci iz Logatca in bližnje okolice, ki so pazno sledili izvajanjem govornikov ter odobrili koristno politiko Samostojne za podeželsko prebivalstvo. V stranski sobi je delal nekaj časa medklice neki klerikalni mladenič, ki je imelo to dobro stran,

da je pokazal taktiko klerikalnega vodstva napram našim shodom, Pucija pa je dal priliko napraviti nekaj dobrih dovtipov na račun klerikalne stranke.

Klerikalna polomija v novomeškem okraju.

Celo vrsto shodov so priredili klerikalci preteklo soboto in nedeljo, toda na vseh so imeli smolo, da so se vsi njihovi shodi izpremenili v manifestacije za našo SKS.

Uvod klerikalnim polomijam je bil sobotni shod v Novem mestu, kjer je pogorel dr. Kulovec.

Drugi dan so doživeli klerikalci najprej poraz v Prečnl. Radešček ni mogel niti govoriti in brezuspešen je bil nastop dr. Kulovca. Značilno za klerikalno politiko je, da niso hoteli pustiti govoriti tov. Ogriču. Kmetje in obrtniki so se zaradi tega silno zgražali, ker so hoteli slišati obe strani zvana, ker le tako se more dognati resnica. Zato so ljudje glasno zahtevali, da govori tov. Ogrič. Klerikalni generali pa so se Ogriča tako bali, da so jo kar odkurili. Shod se zato ni vršil.

Še bolj so pogoreli klerikalci v Gornji Kamenci. Ko sta govorila Radešček in Mrak, se je oglašil k besedi tov. Ogrič. Kaplan je zato pozval predsednika, da takoj zaključí shod, samo da ne bi mogel Ogrič govoriti. Nameru kaplana pa je ljudstvo preprečilo, ki je zahtevalo s tako odločnostjo, da dobi tov. Ogrič besedo, da se je moral kaplan udati. Shod je nato končal s popolno zmago SKS.

Silno so bili tepeni dalje klerikalci v Bučni vasi. Delali so sicer z vsemi sredstvi, pa bilo je vse zaman in od njih sklican shod se je pretvoril v manifestacijo kmetijske misli.

Povsodi vstaja kmetijska zavest, povsodi propada klerikalna laž — kdo je še, ki bi hotel biti dne 18. marca med premaganci!

Stanovnikov atek.

Bogata na nezmožnih ljudeh je današnja SLS, toda zastavo nosi v tem pogledu Stanovnikov atek. Bilo je to že od nekdaj tako in zato v stari SLS Stanovnikov atek ni mogel postati poslanec, pa čeprav se je za mandat silno vlek. Tedaj je bila SLS še stranka dela in zato se ljudi ni cenilo po kričanju, ampak po zmožnostih. Kako mnenje so imeli bivši voditelji SLS o atku, naj kažejo sledeči resnični dogodki:

Če je šel Stanovnikov atek na shod, je vedno prišel svoj govor s »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Pošten dr. Žitnik je zaradi tega atka naglal s hinavcem, ker je nedopustno, da se Kristusovo ime zlorablja na političnih shodih. Žitnik je bil zato vedno odločen nasprotnik atka. Nič manjši nasprotnik atka pa ni bil tudi pokojni dr. Krek, ki je opevovano povdarjal, da ni atek za nobeno rabo. Krek je zadel v črno.

Še točneje pa se je izrazil dr. Šušteršič. Ker je atek na vsak način hotel priti v Dunajski parlament in ker ni odnehal, mu je dr. Šušteršič končno zabrusil: »Slamnatih mož ne rabimo!«

In tega slamnatega moža vsiljuje SLS kmetom ljubljanske okolice za poslanca! Ali res misli SLS, da v kmetiskem ljudstvu ni več ponosa? Na dan 18. marca bo že še to spoznala!

Mariborska »Straža« za interese kmeta.

Mariborska »Straža«, glavno glasilo dr. Korošca, očeta in predsednika Jug. Kmetijske Zveze, piše v 7. številki na strani drugi v tretji koloni: »Venomer vidimo gnati skozi naš trg cele črede živine in težko obloženi vozovi zaklane živine so dnevna prikazen. Smelo in opravičeno trdimo, da je edino preveliki izvoz kriv strašnih mesnih cen.« — Kakor je razvidno iz pisanja glavnega glasila, nosilca slov. klerikalnih listov, gospod Gostinčar ni osamljen v svojih nazorih o potrebah kmeta. Gospod Korošec je torej na strani zabrane izvoza živine. Vsak dan lepše stvari prihajajo na dan.

»Jutro« in zemljoradniki.

Navzlic sklepu, da nas ne bodo »Jutrovci« napadali, nas pa le po malo vedno obrcajo. Posebno jezdi na »veliki stranki« in ponižujejo zemljoradniško gibanje. Če bi človek poslušal njihove pobožne želje, bi prišel zelo daleč. Ne morejo se uživati, da smo mi mali, ker se šele razvijamo, a oni da postajajo majhni, ker razpadajo. Jasnó je že danes, da se vrne v bodočo zbornico demokratov komaj polovico dosedanjega števila, a zemljoradnikov vseh barv najmanj še enkrat toliko. Da bi pa javnost le vsaj deloma preslepili, prinašajo od

časa do časa po kakšno vest o cepanju, o nazadovanju zemljoradniškega pokreta. Posebno grdo zavito je poročilo o g. Avramoviču od prošle sobote. Avramovič je sprevidel, da je za politiko nesposoben in gre. »Jutro« pa poroča to drugače, tako, kakor da je obupal nad pokretom, da zato gre. O, gospodje, ki vam je kmečka misel fraza in dobra le za nasipanje peska v oči, kadar ne morete pod svojo firmo več na deželo, boste že še izprevideli kakšna je resnica. Naša misel je velika in silna in zato zmagovita in če je treba, bo odžagala še sto Avramovičev. Kaj pa bi bilo iz slovenskih mladincov, če bi stopil v političen penzjon gospod Gustel? A??

Narodna napredna stranka je imela, dne 16. februarja zbor za-

Grafično delavstvo in mariborski slučaj v Ciril-Methodovi tiskarni.

V časopisju smo čitali, da je grafično delavstvo zaključilo, da bo onemogočilo izdajanje vseh časopisov onih strank, o katerih se bo dokazalo, da so pristaši istih sodeloval pri razbijanju tiskarn.

Pameten, unaven in logičen zaključek. Logičen pa postane šele tedaj, če se bo spopolnil z dodatkom, da se bodo tudi tiskali le taki listi, katerih uredniki bodo prevzeli odgovornost za pisavo istih v polnem obsegu. Dokler bo pa smelo klerikalno časopisje kraliti čast in poštenje vsakemu človeku, ki ne trobi v njihov rog, dokler bo smelo klerikalno časopisje hujskati narod in delati proti prepotrebemu miru in redu v

državi, ne da bi se moglo tirati odgovorne urednike pred sodnijo radi čistokraje, ker so odgovorni uredniki poslanci, kateri uživajo imuniteto, do tedaj se ne bo smatral vaš zaključek pravičnim in logičnim, kajti užaljeni in onečašteni si bodo skušali pridobiti zadoščenje na ta ali drugi način — pa bodisi tudi s silo.

V vaših rokah, grafični delavci, je tedaj to kočljivo vprašanje. Če ga rešite povoljno, rešili ste s tem tudi vašo čast, vaše poštenje, dokazali ste svojo objektivnost, doprinesli ste k pomirjenju duhov v teh težkih časih, pomagali ste h konsolidaciji v naši državi, priborili ste zopet pravico ono mesto, ki ji pripada.

državi, ne da bi se moglo tirati odgovorne urednike pred sodnijo radi čistokraje, ker so odgovorni uredniki poslanci, kateri uživajo imuniteto, do tedaj se ne bo smatral vaš zaključek pravičnim in logičnim, kajti užaljeni in onečašteni si bodo skušali pridobiti zadoščenje na ta ali drugi način — pa bodisi tudi s silo.

V vaših rokah, grafični delavci, je tedaj to kočljivo vprašanje. Če ga rešite povoljno, rešili ste s tem tudi vašo čast, vaše poštenje, dokazali ste svojo objektivnost, doprinesli ste k pomirjenju duhov v teh težkih časih, pomagali ste h konsolidaciji v naši državi, priborili ste zopet pravico ono mesto, ki ji pripada.

Hmeljarji — Savinjičani berite!

Izmed biserov Slovenije se mora v prvi vrsti imenovati tudi Savinjska dolina; ona ni le rajsko lepa, nego tudi rodovitna. Strmé občudujejo v naše kraje došli tujci ne le krasoto in bogastvo in nehoté povprašujejo po viru narodnega blagostanja. Kdor je zadnjih 40 let opazoval razmere v Savinjski dolini, temu je jasno, da je isto povzročil — hmelj. Hmeljarstvo je bilo, je in na j ostane najizdatnejša podpora prebivalstva Savinjske doline! — Ono je pa tudi najboljša podkrepitev davčne moči njenih prebivalcev in tako tudi veliki činitelj v državnem gospodarstvu.

A pomislite tudi, da je hmeljarstvo izmed vseh panog našega kmetijstva najbolj kočljiva — ker mora Jugoslavija skoro devet desetih vseh kmetijskega pridelka prodati na svetovnem trgu. Uspeh našega hmeljarstva je torej odvisen od svetovne letine, od svetovnega konzuma in od svetovnih cen. Ravno sedaj pa pogled v bodočnost našega hmeljarstva ni najugodnejši.

Neposreden posepišitelj našega hmeljarstva je Hmeljarsko društvo, katero že deluje 43. leto smotreno, vztrajno, nesebično in tudi uspešno. Ponosno lahko gleda na vse svoje delo, na svoje uspehe, na svoje člane, kateri so se brez ozira na politično naziranje tesno oklenili svoje edine stanovske organizacije.

Hmeljarsko društvo je pa tudi povzročitelj ustanovitve dveh važnih zavodov in sicer: »Hmeljarne« in »Oznamenovalnice za hmelj«. Prvi zavod je za hmeljsko trgovino največjega pomena in neprecenljive koristi za hmeljarstvo v občé. Minulo leto se je pa pokazalo, da pride tudi drugi zavod polagoma do davno zaželenega pustevanja.

Hmeljarstvo Savinjske doline je torej na pravem tiru, vendar se pa na njem nahajajo marsikateré ovire, katere bo treba odstraniti. Naša državna uprava je dosedaj hmeljarstvo le ovirala, ne pa pospeševala; to pa zaradi tega, ker ni poznala njegovih posebnih potreb. V interesu hmeljarstva je torej nujno poskrbeti, da so državne oblasti pred svojimi ukrepi glede hmeljarstva — zlasti carinskega, finančnega in trgovsko-prometnega značaja — zadostno in strokovno informirane. V to svrhu pa potrebuje hmeljarstvo na merodajnem mestu moža, kateremu so znane vse težnje hmeljarstva, človeka, ki je zrastlez iz naših vrst, ki je praktično izvrševal in še izvršuje vse posele hmeljarstva, kateri se spozna pri hmeljski trgovini, kateremu je iz lastne izkušnje znano vse poslovanje Hmeljarne in Oznamenovalnice, človeka, kateri je zadosti inteligent, da bo vse naše težnje v parlamentu zamogel temeljito in uspešno zastopati in končno moža,

Naša skrinjica je na Kraniskem druga.

Na Štajerskem je naša skrinjica četrta.

Klerikalna polomija v Novem mestu.

V soboto, dne 17. t. m. ob 7. uri zvečer so priredili novomeški klerikalci shod v »Rokodelskem domu«. Udeležba je bila zares jako pisana in vseeno pičla. Bilo je približno 60 zborovalcev, od katerih je bilo preko polovice naših somišljenikov, 8 duhovnikov, nekaj dijakov iz pater Pavlovega zavoda in nekaj drugih znanih novomeških podrepnikov. Kot glavni govornik je nastopil namestnik kandidata, gospod Kulovec, seveda kot kmetiski in obrtniški zastopnik. Ves njegov zagrižen govor ni bil drugo, ko mlatenje prazne slame in udrihanje čez tov. Pucija, ki da ni ničesar storil ne za kmeta, in ne za druge stanove, udrihanje čez vojaško upravo, čez valuto in poveličevanje zadnjega klerikalnega šlagerja »avtonomije Slovenije in revizije ustave«. Čudno, vero je pustil čisto na miru!

Nato se oglašil k besedi tovariš Ogrič, ki je v temperamentnem govoru spodbil igraje in popolnoma v veliko zabavo in smeh dvorane vse klerikalne farbarije. Povedal je tem revnim klerikalnim ovčicam, da hočejo oni z avtonomijo doseči le nadvlado klerikalizma v Sloveniji, kakor je bilo v predvojnem času. Orisal je vse nevarnosti, katere pretijo nam Slovincem, ako dobimo avtonomijo, povdarjal zasluge naših poslancev, kateri so bili v vladi in kateri so dosegli nepobitne uspehe, kakor izvoz živine, prosto žganjekuho, zvezo

Iz kozjanskega okraja.

Po poročilu klerikalne cunje, imenovane »Slov. Gospodar«, se je v našo spoštovano vas zaletel nek klerikalni koštrun, meneč, da razbije to ponosno samostojno trdnjavo. Toda — o joj! Koštrun se je bridko prevaral. Spoznal je, da je trdnjava premočna in ko se je dolgo zamarjal v njo zaletaval, je s sramoto pokopit, oprustil svojo namero. Ta najnovejši klerikalni koštrun je bil celo tako neprevaden, da se je zaletel v skalo napredne vasi Sedlarjevo, v tov. Ferdinanda Glojnarčiča. Naš Nandek pa je boljši politik, ko vsi naši klerikalci skupaj. Zato veljajo tudi vsi klerikalni napadi, predvsem njemu, češ, če zrušimo Nandka, potem je Sedlarjevo naše.

Toda dosti koštrunov je že obnemoglo ob naši trdnjavi in tudi najnovejši koštrun bo preje pogum zgubil, ko pa trdnjavo premagal.

Kar se tiče očitka tega klerikalnega koštruna, da je obljubil tov. Pucelj 2 milijona kron podpore za zidavo škarpe, da se Sedlarjevo lepega dne ne preseli v Sotlo in odplava proti Zagrebu, pa sledeče:

Kaj pa je z obljubami dr. Korošca, predsednika jugoslovanskega kluba, ki je bil že pod Avstrijo državni poslanec? Ali se ni tudi on vozil po naših krajih? Ali ni bila tudi že tedaj nevarnost, da se Sedlarjevo preseli v Sotlo? Kje pa je ostala od dr. Korošca obljubljena regulacija? Kje je ostala železnica Purkla—Ormož—Rogatec—Brežice—Novo mesto? Ko se je železnica trasirala, je moralo hiteti vse prebivalstvo na lice mesta, da se izreče, kje da naj bodo postaje in da kriče vam: »živijo«. Pa še do danes ne vemo, zakaj se je to za-

Kandidata Kmečke Zveze Kleki Stifter razširjata po Kleklovih »Novinah« nesramno laž, da je baš naš tov. Pucelj kriv, da imata samo velemesarja Benko iz Sobote in Vogler iz Cankove pravico, da prodajata v tujino meso in živino.

Razumljivo je končno, če širi tako laž kak priprost človek; toda neoprostljiva grdobija je, če širi tako laž poslanec Kleki, ki ve, da je resnica baš nasprotna.

Ko je bil boj za prost izvoz svini, so hoteli demokrati, da bi imeli pravico izvoza samo nekatere klavnice. Ker se je pa tov. Pucelj tej zahtevi odločno uprl, je bilo določeno, da sme izvažati vsakdo, samo če se podvrže splošnim veterinarskim predpisom. Kdor torej hoče izvažati živino v zaklanem stanju, mora živino zaklati v kaki klavnici in zadostiti je zahtevam zakona. Z drugimi besedami se pravi to, da sme izvažati vsak mesar in tudi vsak kmetovalec in trditve Klekila ni zato drugo ko nesramna laž.

Druga laž »Novin« in klerikalnih listov je, da je tov. Pucelj kriv, da se plačuje taksa za vozila na vzmeteh. Kdor je v tej stvari nepoučen, pa ljubi resnico, naj gre na bližnjo davkarijo in izvedel bo, da je stvar sledeča:

Vlada je hotela obdavičiti prav vse vozove na vzmeteh. V Srbiji namreč na deželi takih voz ne poznajo in kdor ima voz na vzmeteh, ta je bogataš, ki zato lahko davek plača. Druga pa je stvar v Sloveniji, kjer so vozovi na vzmeteh splošno upeljani. Zato je tov. Pucelj vstal proti vladni odredbi z vso odločnostjo in po dolgotrajnem drezanju in skoraj celoletnem boju dosegel,

Slovenije z morjem itd. Vprašal jih je: kaj so pa dosegli preje oni trije klerikalni ministri za kmeta in obrtnika!? Nič drugega kakor, da so izmetali milijone za drage čipke in modrece za Zensko, plesnjivi fižol za Dalmacijo itd. Splošen hrup in smeh v dvorani je vplival kot mrzel curek vode na zbrane klerikalne priganjače.

Oglašil se je k besedi tudi prečastiti gospodar »Rokodelskega doma«. Kot privezan, razdražen hišni pes se je zaganzal s pomočjo svoje kuharice v Ogriča, očitajoč mu nesramnosti glede vprašanja »Rokodelskega doma« itd. Svetujemo njemu in njegovi žilavi kuharici, naj se le pomirita, kajti prišel bo čas, ko bo tudi v »Rokodelskem domu« zavlada namesto župnika pravi obrtnik — rokodelcec.

V izbranih besedah je končno tovariš Ogrič označil vse laži po klerikalnih časopisih in stavil sledeča vprašanja na poparjene klerikalce:

1. Kaj so oni trije klerikalni ministri Korošec, Gostinčar in Roškar storili za kmeta in obrtnika, ko so bili na vladi.

2. Kje in koliko pravih kmetov-kandidatov imajo v svoji ljudski stranki? Različne opazke (moderci, fižol, žalfra itd) so bile odgovor tov. Ogriču, kajti klerikalni voditelji so molčali in še enkrat molčali.

htevalo, kajti od železnice ni ne duha ne sluha, pa čeprav je bil kasneje dr. Korošec železniški minister, ki bi lahko tozadevno nekaj ukrenil.

Leta 1922 je bil edino naš tovariš minister Pucelj tisti, ki se je potegoval za slovenske železnice? Kaj pa je tedaj storil lepi kaplan, dr. Korošec? Odpeljal se je na letovišče na Bavarsko, mesto da bi se podal v Beograd in se boril s tov. Puceljem ramo ob ramo in bi tako Slovenci dosegli čim več železnic. Več mu je bilo za letovišče, ko pa za koristi Slovenije!

In to naj vsi prevdarijo in zato oddajo svoje glasove v IV. skrinjico, v skrinjico SKS. To bodo pri nas tudi vsi storili, ker imajo v tov. Pucelja veliko več zaupanja, kakor pa so ga kedaj imeli v dr. Korošca.

Klerikalci nameravajo preložiti cesto, ki gre sedaj skozi Sedlarjevo, da bi postalo pravcati Lemberg. Toda marsikateri račun smo že prekrizali klerikalcem in tudi tega bomo. Marsikateri kraj so že izpremenili klerikalci v Lemberg. To pa se dogaja le tam, kjer županuje klerikalni župan, ki ni zastopnik ljudstva, temveč samo podrepan gospodar.

Skraini čas je, da se ljudstvo spametuje in se obrne od dr. Korošca in klerikalne stranke, ki je dosedaj ljudstvo še vedno spravila le v nesrečo.

Torej slovensko ljudstvo! Pamet v roke in proč od klerikalne stranke in njenih voditeljev, ki še nikdar niso svojih obljub izpolnili, kakor to kaže regulacija Sotle in pa izpeljava železnice.

Kar je pametnih in zavednih kmetov bo volilo, dne 18. marca SKS.

Prekmurje.

da so bili takse na vozila na vzmeteh oproščeni vsi kmetovalci in da plača kmetovalec takso le za kočije. Če je bilo od takse prizadetih torej par bogatašev, in kmet, ki ima kočijo, je bogataš, ni v tem prav nobene krivice. Zgodilo pa se je, da par kmetovalcev ni hotelo izjaviti, da rabijo kolesje tudi za prevoz poljskih pridelkov in nekateri bahači so celo dejali, da rabijo kolesje samo za luksus. Edino ti so tudi zavezani plačati takso. Vsak drug kmetovalec pa je od takse na vozila oproščen in če jo je vsled kateragakoli vzroka plačal, jo je plačal po krivici in denar se mu mora povrniti. Taka je resnica.

Če mislijo klerikalci, da zmagajo z lažjo, pa mislijo demokrati, da prodro z denarjem. Tako je imel Kühr dne 21. januarja v Skalickovi gostilni v Hodošah shod, na katerem je hotel vsakomur kupiti golaž in liter vina. Zborovalci pa so to odklonili, ker so znali, da nima Kühr tega denarja in da more razdati denar le, če je podkupljen.

Svoje tmi so naši klerikalci silno lovili prekmurske protestante. Ko je zaprisegal dr. Hohnjec orle pred protestantovsko cerkvijo, je v svoji politični vniemi celo dejal, da je katoliška ali luteranska vera vseeno. Kljub temu krivoverstvu, pa more biti Hohnjec še vedno poslanec verske stranke. To je najočitnejši dokaz, da SLS in Kmečki zvezi vera ni drugo, ko stvar izkoriščanja. Ni čuda, da luteranski pastori ni hotelo Hohnjecu ničesar znati, čeprav je poslal po njega s kočijo.

Mi Prekmurci se ne damo lartati od nikogar več. Nič od klerikalcev, ni

od demokratov, še manj pa seveda od novo pečeni radikalov. Mi vemo, če si ne bomo pomagali sami, da nam tudi nihče drug ne bo pomagal. Sami pa si pomagamo, če podpiramo našo stanovsko stranko, ki je edino naša samostojna kmetijska stranka. Zato na dan 18. marca vse kroglice v IV. skrinjico, za prave kmečke kandidate!

(Mota.) Dne 7. t. m. smo praznovali Novak-Kranjčevoro poroko, na kateri se je nabralo za tiskovni sklad SKS 102 dinarja. Novoporočencema obilo sreče!

SHOD

Velik shod SKS.
za ljubljansko okolico bo 25. februarja ob 10. uri dop. v Narodnem domu v veliki dvorani. Na shodu poroča tovariš Pucelj.

Pokrajinske vesti.

(Shodi tovariša Rajarja.) Preteklo sedeljo je imel tov. Rajar tri krasno uspele shode in sicer v št. Rupertu, Mokronogu in v Češnjicah pri Trebelnem. Vsi shodi so bili zelo dobro obiskani in na vseh treh shodih je vladalo najlepše razpoloženje. Izvajanja tov. Rajarja o programu in delu SKS ter o splošnem političnem položaju so bila sprejeta s navdušenjem. Shode so obiskali tudi naši nasprotniki in sicer pristaši SLS. V št. Rupertu in v Mokronogu so se zadržali mirno in dostojno. V Češnjicah pa je potkušal svojo srečo invalid Zavri, pa je imel hudo smolo. Z ostrimi medklici mu je zmešal tov. Rajar štrono popolnoma. Zlasti so se ponesrečila izvajanja Zavrija, ko je hotel hvaliti klerikalno avtonomijo. Tov. Rajar ga je namreč vprašal, zakaj da so klerikalci zrušili kranjsko deželno avtonomijo, zakaj da niso bralili avtonomije tedaj, ko jo je še nekaj bilo? Na to seveda Zavri ni mogel dati odgovora in ljudstvo je spoznalo — klerikalno laž.

(Korošev shod v Trebnjem.) »Slovenec« poroča, da je bilo toliko ljudi na Koroševem shodu v Trebnjem, da je bila dvorana premajhna. Povedati moramo, da je bila ta dvorana sobica v farovžu. Pa še v tej sobici je bilo dosti prostora za radovednice.

(Pucelj je bil v Beogradu.) da prosi za izvedbo železnškega vprašanja, poroča »Slovenec« in dodaja klevete. Da bo »Slovenec« natančno obveščen o delu tov. Pucelja, mu sporočamo, da je bil tov. Pucelj v resnici v Beogradu, samo vsled drugih zadev. Med drugim tudi zaradi nekega župnika, kateremu je bila nagrada že nakazana, pa še ne izplačana. Zakaj pa se je to zgodilo, more izvedeti »Slovenec« na škofijskem ordinarijatu.

(Ze zopet obsojen.) V terek je bil obsojen »Slovenec«, oziroma njegov odgovorni urednik, vsled tožbe dr. Vošnjaka na 1000 dinarjev globe ali pa 10 dni zapore.

(Iz popolnoma zanesljivega vira) smo izvedeli, da bo v kratkem predaval izdajatelj »Avtonomista« g. Prepeh o ponesrečenem podkupovanju kulturnih delavcev.

(Značilno.) Po 15. februarju, torej post festum, so pričeli nakrat vsi listi proslavljati spomin Matije Gubca. Zakaj? — Na to vprašanje si lahko odgovori vsak.

(Teorija in praksa.) Minister Zupanič je pripravoval naokoli, da dobi radikalna stranka v Sloveniji najmanj 2 mandata, če bo šlo dobro, pa celo 3. V istem zmislu so tudi pisali radikalni listi. — Sedaj pa je prišel rok za vlaganje kandidatnih list, ki so pa veljavne le, če podpiše listu 100 volilcev. Bilo je v soboto zvečer in radikalcem je manjkalo še preko 30 podpisov. Ves obupan je hitel minister dr. Zupanič v Belokranjino, v svoj »volilni okraj«, da dobi potrebne podpise. Milo je prosil, celo nasprotnike, da podpišejo listo in v resnici kakih deset uradnikov tudi pregovoril, ki so mu pa izjavili v obraz, da ga ne bodo volili. To dejstvo govori najzgovorneje o »moči« radikalne stranke. Kdor če biti smešen in komur ni mar njegova čast, ta bo volil radikalno stranko.

(Nezadovoljnost županov.) Marsikateri poštenjak-župan se lezi zadnji čas nad volilnimi imeniki, katere mu je zavrnilo deželno sodišče v še enkratno popravilo. Pri tem pa je sledeča narodnost. Sodišče grozi s paragrafi, županstvo pa nima niti občinskih knjig. Naj se vendar pomisli sledeče: Župan je človek iz ljudstva, ki navadno nima niti časa niti prilike, da bi študiral razne paragrafe. Naj se na to oblastva ozirajo in zato naj nastopi grožnja s kaznimi šele tedaj, če bo krivda župana dokazana.

(Kmetovalcem in ulhovim sinovom.) »Češka kmetijska družba v Pragi« (Zemledélska jednota Československe republike) nas obvešča, da sprejmejo češki kmetje večje število naših kmetjskih sinov v prakso in obratno, da se češki kmetjski sinovi zanimajo za naše razmere, vsled česar bi radi prišli k našim kmetom prakticirati. Mladeniče, ki bi hoteli iti na Češko, bi »Češka kmetijska družba« razdelila med boljše češke kmete, ki bi mladeniča sprejeli v družino, mu dajali zastoni hrano in stanovanje in eventualno tudi malo denarno odškodnino. Potne stroške bi moral vsak sam kriti. Mladeniči bi morali opravljati vsa kmetijska dela. Poleg tega pa bi se prirejela zanje predavanja in izleti v kmetijske tehnične in organizatorične naprave (tovarne, zadržuje itd.). Prakticiranje bi trajalo od meseca marca pa do konca oktobra. Mladeniči, ki bi hoteli na Češko all kmetje, ki bi bili pripravljene sprejeti češke kmetjske sinove v prakso, naj prijavijo natančne naslove ter druge okoliščine (starost, kaj ga bolj veseli, kakšne šole ima itd.). Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani, Janez Trdinova ulica št. 8.

(Ljubljanski tramvaj) zopet vozi. Med upravo in stavkajočimi uslužbenci se je dosegel popoln sporazum.

(Tožbe na sodišče delavskega zavarovanja.) Delavci in nameščenci, ki utrpel obratne nezgode, ki imajo za posledico več kakor deset odstotno izgubo zmožnosti za delo, imajo pravico do nezgodnih rent, katerih višino določa ravnateljstvo, odnosno rentni odbor okrožnega urada. Na podlagi te odločbe izda okrožni urad ponesrečenim zavarovancem odloke o odškodnini. Proti tem odlokem je v roku 15 dni dopustna kolka prosta pritožba na sodišče delavskega zavarovanja, v kateri morajo biti povdarjene one točke odloka, proti katerim je tožba naperjena. V večini slučajev bo tožba mogla biti naperjena le proti preizku odmerjenemu letnemu zaslužku ali pa proti preizku očitni izgubljeni zmožnosti za delo. Ker zakon o zavarovanju delavcev za omenjene tožbe ne zahteva nikakih formalnosti in zadošča zanje navaden dopis, more tako tožbo sestaviti in vložiti vsaka ponesrečena oseba sama, ne da bi iskala pravne pomoči drugod. Na ta način se ponesrečenec izogne nevarnosti povrnitve nastalih stroškov za sodni postopek, katere predvideva § 168. zakona o zavarovanju delavcev, ki pravi, da stroške za pravnega zastopnika plača vselje stranka, ki izgubi pravdo. Pri tej priliki se ponovno opozarja, da so vsi dopisi, vloge in priloge, ki so v zvezi z delavskim zavarovanjem, poštnine in kolka proste.

(Iz Cerknice.) Dne 3. t. m. je imel dr. Korošec v Cerknici sestanek zapnikov SLS v svrhu določitve kandidature za naš okraj. Zapniki na sestanku niso imeli prilike postaviti svojega kandidata, ker je bil za to mesto že v naprej določen Gostinčar. Utemeljevali so to sestavo, češ, da v vsem okraju ni niti enega sposobnega moža za poslanca. Kakor je videti, so si gospodje vzeli patent za poslaniška mesta. Gostinčar si pa seveda ne upa med volilce, ker je proti izvozu živine, ki je največji glavni vir dohodkov naših kmetovalcev. Zato pošilja svojega kolega izrazitega kmeta župnika Škulja, ki je baje zelo vnet za izvoz živine. Gostinčarju priporočamo, da prinese znano izjavo proti izvozu živine seboj.

(Ribnica.) Pismo zvestega borca kmetjske misli. — Sporočam vam, da redno prejemam vse liste, katere vedno razdelim med ljudi. S tem se sicer tu pa tam komu zamerim. Pa to nič ne strli, koga se bo vendarle prišla kmetjska misel. Ko sem tako zadnjič agitiral v neki gostilni za našo stvar, sta dejala dva gospoda, da me deneta v »Jutro«. Mislim sem si, naj me le deneta, ker mi je čisto vseeno, kar piše »Jutro« o meni. — Sem mali kočar in imam majhno pokojnino. Ker sem revež, nimam seveda toliko upliva kak bogataš. Pa nič ne dena. Pride čas, ko bo zmagala naša Stara pravda in tedaj bodo tudi reveži prišli do veljave. Težava z razširjanjem »Kmetijskega lista« je tudi v tem, ker je eden poštar klerikalce, drugi pa demokrat. Žalibog verujejo ljudje še vedno veliko »Domoljubovim« lažem. Tako so prestrašeni, da se drugega lista še v roke ne upajo vzeti. Toda vseeno bom nadaljeval s širjenjem kmetjske misli, kajti končno bo naša stvar vendarle prodrla. Pravica mora zmagati. Zato v boj za Staro pravdo!

(Prečna.) Kako prireja namestni klerikalni kandidat dr. Kulovec kot kmetjski zastopnik shode po deželi, smo videli v nedeljo, dne 18. t. m. v Prečni. Ko se je oglasil tovariš Ogrič k besedi, da mu pove resnico v obraz, je hitro zaukazal predsedniku zaključiti shod,

ker se je bal, da ne doživi zopetne blažave kakor prejšnji večer v »Rokodelskem domu« v Novem mestu. Gospod dr. Kulovec! Glavni pogoj, če hočete postati poslanec so: možati nastop, resničljubnost in kot kmečki zastopnik tudi dober poznavalec kmečkih razmer.

(Iz št. Lovrenca.) Dolgo je vladal v naši župniji najlepši mir. Nihče od gospodov duhovnikov ni vlačil politike v spovednico in na prižnico. Farani smo vsi pristaši SKS, pa smo kljub temu kar najbolje shajali s cerkvenimi oblastmi. Nabavili smo lepe nove zvonove in ključarji, ki so tudi naši pristaši, so skrbeli, da je bilo za vse potrebno v cerkvi poskrbljeno. Skratka, v verskem oziru ni bilo prav nobenih pritožb. — Sedaj pa se je nakrat zadelo upokojenemu župniku Šašlu, ki opravlja pri nas kaplanske posle, za potrebno, da to lepo razmerje med duhovniki in farani razdere. S prižnice, torej s kraja, kjer bi se morala ožnjati predvsem ljubezen do bližnjega, je pričel g. Šašel strastno napadati SKS in pa »Kmetijski liste«. Opozarja mo gospoda Šašlja prav odločno, da opusti v cerkvi prav vsako politično barantanje. Če mu ne da politična žilca miru, potem naj agitira izven cerkve kolikor hoče in more. Toda le izven cerkve! Zapomni pa si naj tudi to, da pa se je treba boriti odkrito in si povedati vse iz oči v oči, kakor delamo to mi in potem bomo tudi z gospodom Šašljem najboljši prijatelji.

(Iz Starega trga ob Kolpi in okoli.) Vedno večje nezadovoljstvo vladarja v naši fari zaradi delovanja g. župnika v Starem trgu. Čisto samolastno spreminja stare običaje in nastopa spleh kot človek, kateremu mora vse sloho ubogati. Zlasti sedaj, ko je umrl g. Rade, pred katerim je imel še predrešpekt. — Eno največjih podrešpetic v fari je ona v Predgradu. Dosedaj je bil običaj, da se vrši v Predgradu več maš. Stalno pa je bila maša v Predgradu na pustno nedeljo. Letos pa se je zgodilo prvič, da na ta dan v Predgradu ni bilo maše. Zaradi tega se vse ljudstvo iz Predgrada in okolice zelo huduje na g. župnika. Nejevolja vaščanov je tem razumljivejša, ker so vaščani lansko leto cerkev na novo poprili in nabavili nov, 700 kg težak zvon. — V sosednji vasi je podružnica sv. Antona, ki je imela razmeroma zelo velike dohodke. Cerkev pa je bila tako zapuščena, da ni hotel župnik več v njej maševati. Ko so vaščani (iz Kovarje vasi) nameravali cerkvice popraviti in zahtevali od župnika tozadevne račune, niso mogli tega nikoli doseči. Vseeno je sedaj cerkva na račun vaščanov že davno popravijena. Na vedno drezanje je končno župnik sam določil dan, ko naj pridejo vaščani k njemu, da se uredi račun. Ko so pa vaščani prišli, bil je to delavnik, pa je dejal župnik, da nima časa, ker da mora cepiti neka drevesca. Vse predstavlanje je bilo zaman in možje so morali oditi, ne da bi kaj dosegli.

(Vinski semenj v Metliki.) »Slovenec«, kot že znani »kmečki prijatelj« prinesel o našem vinskem semnju zlobno zlagano notico, z namenom odvrniti vinske kupce iz naših okrajev. O vinskem semnju pravil, da je bil prirejen samo v svrhu pijančevanja in da se je tam spilo 3 hl vina. Izjavljamo, da je vest o pijančevanju grda laž. Pijančeval pa je menda prav izdatno »Slovenec« poročeval, da je mogel napisati tako laž. Naš vinski semenj je napravil lepo reklamo za naša vina, kar smo pojasnili že v naših poročilih. Vabimo vse kupce v naše vinske gorice na nakup dobre belokranjske kapljice.

(Iz Bočne ob Dutli.) Ponesrečen shod posl. Pušenjaka. Na pustno nedeljo je imel oklofutan posl. Pušenjak shod, ki je bil prav dolgočasen. Prazen in pust je bil govor Pušenjaka, ki je bil vsled velikega števila nasprotnikov v sevidni zadregi. Ta velika udeležba pa sedva ni bila vzrok Pušenjakove privlačnosti, temveč izborna uspele gasilske veselice. Nad vse interesanten je bil zaključek Pušenjakovega govora, ko je Pušenjak odkritosrčno priznal, da so bili klerikalci sicer 16 let na vladi, da pa niso za kmeta ničesar storili. Kljub temu pa si je predrznil Pušenjak obljubovati, kako da se bo v bodoče za kmeta potegoval. Ali je bil v resnici mnenja, da ima pred seboj same backe, da sme govoriti take stvari. Mar misli Pušenjak, da je ljudstvo pozabilo, kako klerikalni poslanci pred volitvami obljubujejo vse mogoče, po volitvah pa ničesar ne stori? Tako ste nam obljubljali razdelitev planinskih pašnikov, toda dobili smo jih le v zakup in sicer proti vnebovpljoči najemninli. Podobno se je delila košnja na graščinskih pašnikih. Oddala se je le sorodnikom predstojnikov graščine, siromaki pa so ostali praznih rok. Res, srečen je, kdor je v sorodstvu s klerikalnimi močotci. Oni dobe vse, drugi pa le — obljube. Ali želite

mogoče še kaj več? Smo vedno pripravljani. — Kakoršen je bil govor Pušenjaka, takšen je bil tudi konec shoda. Ko je predsednik shoda g. Loruč zaklical živio Pušenjaku, so se odzvali njegovemu klicu edinole spremljevalci Pušenjaka, prijatelji ljubljanskega škofa, vsi drugi pa so sklenili, da bodo dne 18. marca pometli s stranko, ki 16 let samo obljublja, ničesar pa ne stori.

(Sv. Lovrenc v Slov. Goricah.) V občini Sokošah, kjer se opaža največ klerikalnega duha, sta bila aretirana brata Franc in Anton Zorman, ker sta si prilačila cepilno orodje. Oba sta bila člana orla in vneta pristaša klerikalne stranke. — V tukajšnji fari je veliko zanimanje za volitve. Gotovo je, da dobe kandidati SKS največ glasov, posebno sedaj, ko smo dobili take zvonove, da tako čudno pojo. Za zvonove smo prispevali tudi pristaši SKS, vseeno pa smo seveda brezvešč. Toda o novih zvonovih morda prihodnjič kaj več.

Politične vesti.

(Češki minister dr. Rašin) — mrtev. Češki narod objokuje smrt enega svojih največjih sinov, smrt velikega rodoljuba dr. Rašina. Ko je bil ves v službi naroda, ga je zadelo kroglica zločinskega komunista in onemogočila nadaljno plodonosno delo dr. Rašina. Še na smrtni postelji so veljale vse njegove misli edinole domovini in ko je prenehalo srce biti, je glava še mislila na koristi naroda. Rašinova smrt je globoko pretresla ves češki narod, pa tudi ves kulturni svet, zakaj eden prvih kulturnih delavcev je bil dr. Rašin. Tudi jugoslovanski narod objokuje njegovo smrt, zakaj dr. Rašin je bil vedno eden njegovih najodličnejših prijateljev.

(Zakon o zaščiti države) je sprejel te dni tudi parlament češkoslovaške republike. Zakon obsega štiri poglavja. Prvo poglavje govori o kazenskih določbah v slučaju prestopka proti ustavi in varnosti republike. Drugo poglavje določa kazni za slučaj oškodovanja republike ali napadov na ustavne faktorje. Tretje poglavje določa kazni v slučaju ogroženja miru v republiki in njenih vojaških varnostnih odredb. Med kazni pa ni sprejeta smrtna kazen niti za najtežje zločine ne. Celo za veleizdajo ali atentate na višje državne organe ali predsedenta republike je določena le dosmrtna ječa.

(Meja med našo kraljevino in Albanijo) je končno veljavno urejena in naše čete so zasedle zadnji ostanek nevtarilnega pasu, ki ni bil drugo, ko zbirališče roparjev.

(Sentmarjetsko pogodbo) je ratificiral po kratki debati tudi laški senat. Izpraznitve tretje cone se izvrši v kratkem.

(Madžari škanirajo naše ljudi.) Iz obmejnih krajev prihajajo poročila, da so oni naši ljudje, ki so optirali za Jugoslavijo izpostavljeni raznim persekucijam od strani Madžarov in njihovih organov.

(Na Rumunskem) je izbruhnila vladna kriza. Njen vzrok je v nasprotju med staro in novo Rumunijo.

Živinozdravnik Stanko Arko:

Ostri, trdi predmeti v govejem želodcu.

Goveja živina navadno hlavno žre in spočetka krmo le površno prežveči, ker itak ponovno prežvekuje šele po zavžitju krme. Razun tega ima goveja živina slabo lastnost, da kaj rada obližuje in požira različne neprebavljive predmete, kakor n. pr. trhel les, zid, kake stare čevlje, cunjje itd.

Zato se rado pripeti in ni čuda, da pogoltno žival različne trde in ostre stvari, kakor igle, kose žice, manjše in večje žeblice, ženske vlasnice, odlomljene dele škarij, da celo cele nože in druge večje kovinske predmete, ki so bili ali pomešani v krmi, ali pa je živina slučajno prišla v hlevu do njih.

Ti predmeti pridejo s krmo vred v vamp, kj je kakor znano zelo obsežen. Vsled tega je mogoče, da leži tak pogoltnjen predmet po več mesecev v vampu, ne da bi živali povzročal kake slabe posledice. Če se pa pripeti, da zleze predmet vsled pritiska in obračanja vampa skozi ozko odprtino v drugi želodec, ki je veliko manjši in se tudi pri prebavi krepko stiska, se zapil v steno tega želodca in jo polagoma predre. To se zgodi posebno rado takrat, kadar se je žival močno napenjala, n. pr. pri porodu ali če je telečnik pritiskal na vamp ter sploh po vsakem večjem pritisku trebušnih mišic.

Kakoršna je pač velikost in oblika takega ostrega predmeta in v ka-

koršni smeri se je zapil v steno želodca, temu primerne so potem tudi posledice. Ostri predmet pride iz želodca lahko v pljuča ali v srce, če je predrl prsno-trebušno spono, ali pa se obrne proti jetrom in vranici, kjer povzroči povsod poleg vnetja trebušne mreže tudi hudo vnetje imenovanih važnih telesnih delov. Najpogosteje se zarijejo trdi predmeti v smeri proti srcu, se spočetka dotikajo srčnega mehurja in zbadajo polagoma vedno globokeje v meso srca.

Razumljivo je, da tako hudo obolenje teh važnih telesnih delov ne ostane dolgo brez vidnih posledic. Najprej opazimo, da žival kar nakrat prestane žreti, postane otožna in večkrat zastoka. Blato je trdo, suho, črnkasto in zgoščeno v kepe. Lakomnica je nekoliko napeta, nato zopet vrta, žival ne prežvekuje, se ji pogosto spahuje ali riga, pogled je plašen, hrbet vbočen. Če tako bolno žival preženemo, hodl prevladno, počasi in stoka, posebno če gre po klancu navzdol. Tudi ne vstane rada in leže zelo previdno.

To so vse znamenja kakor pri pokvarjenem želodcu, le stokanje in oni čuden plašen pogled se nam morata zdeti sumljiva.

Ako zalijemo zdravila za pospešitev prebave in teka se bolezen namesto poboljša, le še poslabša in bolezenski znaki postanejo še očitnejši.

Pri predrtju pljučno-trebušne sponne po ostrem predmetu, občuti živina tudi bolečine pri dihanju. Zato ne diha počasi in globoko kakor zdrava žival, temveč hitreje, površneje. Značilno je tudi, da s prednjimi nogami stoji nenavadno široko in komolčne kosti vboči močno na ven, kakor bi hotela napraviti prostor prsnemu košu za lažje dihanje. Če jo pritisnemo na križ se boleče, nizko vpogne in zastoka, ravnokotno zastoče, če z roko močno pritisnemo pod prsni na zadnji del prsne kosti.

Pri vnetju srca so pa znaki še očitnejši. Žila, ki jo otipamo na repu bje hitro, neredno, slabo. Velika žila odvodnica na vratu pa je močno nabrekla in na njej lahko različno opazujemo utripe srca, kar se pri zdravi živali ne vidi. Telesna toplota je nekoliko povišana, oči so zbuljene in imajo plašen pogled. Pozneje se naberejo mehke vodenične otekline pod spodnjo željstjo, na podbradku in prsni, večkrat se pričnejo tresti mišice pod plečetom, želodec popolnoma miruje in žival najrajši kar nepremično stoji.

Če žival zelo otežkočeno šope in kašlja, je to znamenje, da so vneta pljuča.

Kaj nam je v takem slučaju za storiti?

Po mojih izkušnjah so navadno zbolele predvsem krave in sicer kmalu po porodu ali v zadnjem času brejosti. Taka žival je za živino-rejca velike vrednosti, nasprotno pa za mesarja neprikladna, zato moramo poskusiti vsaj za nekaj tednov oz. mesecev ohraniti žival pri življenju in polni moči.

Gre predvsem zato, da napravimo povzročitelja bolezni za nekaj časa neškodljivega. Poskusiti moramo spraviti oni oster, trd, pogoltnjen predmet zopet nazaj v vamp. To se mi je že v več slučajih posrečilo na ta način, da sem pustil živinčetu podstaviti prednje noge za kakih 20 do 30 cm višje od zadnjih. V to svrhu se podložijo pošev in navzgor proti jaslim močne kratke deske ali kaka manjša vrata, ki se jih spredaj počez podložijo s primerno debelim tramičem, tako da dobimo poševno plošev, na kojoj namečemo gnoja in stelje.

Na ta način se doseže, da vsi životi proti zadnjemu koncu, v amp ne pritiska na pljuča in srce, obenem pa trdi predmet vsled lastne teže ne leže več naprej, ampak nazaj proti vampu. In tudi, če vsled svoje oblike ali če je že preveč zaraščen ne more zlesti nazaj v želodec, vendar ne zbadá naprej in se lažje popolnoma zaraste.

Če smo na ta način proces ustavili, se prične bolezen kmalu obracati na bolje in žival počasi zopet okrevá. Nevarnost pa seveda ni popolnoma odstranjena, zato naj se pusti stati žival nekaj tednov v poševni legi.

V slučaju, da se pa bolezen ne zboljša, ne kaže drugega, kakor da se še pravočasno odločimo za mesarja. Včasih se bolezen tudi sama od sebe zboljša in se trdi predmet zaraste s trdim tkivom, ter postane vsled tega neškodljiv. Pripetilo se je tudi že, da je kaka igla predrla kožo in prišla na dan.

Omenim naj še, da je mogoča tudi operacija. Žival se preže v

lakomni vamp, se gre z roko globoko v želodec in poišče ostri predmet. Ta operacija pa ni tako enostavna, temveč precej nevarna in le v posameznih slučajih uspešna.

Ce se nam je posrečilo bolezen odstraniti in zboljati oz. začasno popolnoma odstraniti, moramo vendar pomisliti, da je tudi predmet še vedno v životu in da obstoji nevarnost, da se zna bolezen ponoviti. Zato je bolje, da se spravi takoj žival v ugodnem času iz hleva.

Pri najskrbnejši pazljivosti se pripeti, da se pomeša n. pr. kak kos žice med krmo, toda v večini slučajev je kriva bolezn nepazljivost in lahkomiselnost ljudi. Posebno ženske radi izgubijo vlasnice in igle na podu ko zmetavajo in tlačijo seno. Tudi hlapci pustijo v hlevu večkrat svoje podkovane čevlje in druge stvari v hlevu na takem mestu, kjer pride živina do njih.

Uvažujte vse to, da ne ustvarjate po nepotrebnem priložnosti za nesrečo.

Vinski semenj v Metliki.

Mlada vinarska zadruga v Metliki je dne 4. t. m. uprizorila vinski semenj, ki se je v obče prav dobro obnesel. Na semenju je bilo zastopanih nad sto gospodarjev s 113. vrstami vina, od tega je bilo kakih 10 vzorcev starega in 100 vzorcev novega vina.

Vse vzorce vina je pod vodstvom podpisane preizkusila, presodila in klasificirala posebna komisija, sestavljena iz vinskih veščakov in strokovnjakov.

Vino se je klasificiralo po točkah glede čistosti, barve, okusa, jakosti in kislota. Največ je zamoglo kako vino doseči 15 točk, najmanj pa 5 točk. Izid je bil nad vse povoljen, kajti dobilo je 1 vino 7 točk, 3 vina 8 točk, 9 vin 9 točk, 11 vin 10 točk, 23 vin 11 točk, 29 vin 12, 15 vin 13 točk, 13 vin 14 točk, 10 vin vseh 15 točk. Iz tega sledi, da je bila velika večina vin nad srednje, da zelo dobre kakovosti. Vina z več kot 13 točkami so se preskusila še enkrat in se je prisodila I. odlika 7 vzorcem, II. 14 vzorcem in III. 13 vzorcem.

Vina iz l. 1922 vsebujejo od 8 do 11 odstotkov, povprek 9 do 10 vol odstotkov alkohola in 8 do 9 odstotkov kislina. Kdor pozna kvaliteto letošnjih vin, mora priznati, da spada metliško vino k našim najboljšim letošnjim pridelkom.

Ceprav se je prodalo nekaj sto hektolitrov vina, vinski semenj od strani trgovcev in gostilničarjev le ni bil tako številno obiskan, kakor je bilo želeto in pričakovati. To pa ne sme vodstva zadruge ostrašiti. Vsak začetek je težak. Prihodnje leto bo obisk gotovo boljši, kajti vsak obiskovalec je dobil o prideditvi kar najboljši utis.

Ker je v Metliški okolici vina mnogo in dobrega na razpolago, se nakup vina v tem okolju trgovcem in gostilničarjem toplo priporoča. Vinarska zadruga vsak nakup nesebično posreduje in za točno dobavo pridelka, vina od svojih članov jamči. Zato naj se vsak interesent na njo z zaupanjem obrača. Vzorca so na razpolago. Kmetijski svetnik Skafický.

Gospodarstvo.

(O pomanjkanju denarja v obtoku) piše zopet pretkano »Jutro« kot odgovor na našo notico v št. 12. Konstatiramo z zadovoljstvom, da nam »Jutro« načeloma pritrjuje, ko govorimo proti tiskanju novih bankovcev, tudi v svrhu dajanja kreditov naši industriji. Vseeno pa trdi »Jutro« tudi še nadalje, da sedanje razmere opravčujejo povišanje števila bankovcev. Beležimo to protislovje, ker je značilno za vso nedoslednost, ki vlada v naši gospodarski in finančni politiki od prevrata dalje. Mesto jasne programa smo imeli vedno le nebroj odredb, ki so si bile v največjem nasprotju. Oziralo se je vedno le na trenutne potrebe ene ali druge gospodarske panoge, pogosto le na interese ene ali druge klike. Vsa zdrava gospodarska načela pa se je popolnoma preziralo. Prepričani smo, da bi nova izdaja bankovcev trenutno pomagala naši industriji in da bi bila v ogromno korist našim bankam, ker bi šla izdaja novih bankovcev roko v roki s padcem dinarja. Komu bi pa bil padec dinarja v škodo in sicer v silno občutno škodo, pa ni težko uganiti. Saj so to naši pridobitni krogi že opetovano brdiko občutili. Po vseh dosedanjih izkušnjah moremo zato mirno reči, da bi vsako novo pomnoževanje bankovcev udarilo naše gospodarstvo naravnost katastrofalno. Trajno pa ne bi moglo pomagati niti industriji, ker bi z prilagoditvijo cen znanih vrednosti denarja stali ravno tam, kjer stojimo danes. Vsaj se čuti pomanjkanje denarja celo v Nemčiji, kjer je preseglo število bankovcev že dva bilijona. — Edino

sredstvo proti sedanji trenutni krizi razpoložljivega denarja je v odstranitvi povzročiteljev te krize. Ti pa izvirajo, poleg iz onih, katere navaja »Jutro«, tudi iz nesolidne spekulacije, premajlni brigi Narodne banke za periferijo in zlasti, kar smo že povdarjali prej, v pomanjkanju dosledne gospodarske politike, ki bi se vodila iz vsedravnega vidika. — Skesano pa priznavamo, da res ne poznamo tako ogromne razlike med kreditom državi in posameznikom glede posledic novih bankovcev. Hvaležni pa bi bili »Jutru«, ako nas v tem oziru pouči. Zlasti pa naj »Jutro« jasno pove, če je v resnici prepričano, da bi nova izdaja bankovcev, čeprav izključno v industrijske svrhe, ali brez upliva na kurz dinarja.

(Vrednost našega denarja.) Ameriški dolar velja od 409 do 411 kron, laška lira od 19.68 do 19.76 K, češka krona od 12.44 do 12.48, avstriska krona 0.56 vinarjev, nemška marka 2 vinarja in madžarska krona 15 vinarjev.

(Žitni trg.) Novi Sad, 17. februarja. Cene v dinarjih: Pšenica (77—78 kg) 445—450, srijska cela kaša 440, bački oves 287.50 do 290, bačka koruza 225—227.50, suha 330, za april 275, banatska za april 250, beli bački fižol 390, sremski ponudba 400, pšenica moka »0« ponudba 645, »2« ponudba 620, »6« ponudba 525, »7« ponudba 447, »8« ponudba 275, otrobi 165—175 dinarjev.

(Zagrebski živinski trg.) Zagreb 17. februarja. Tendence na tem trgu je bila čvrstejša in so cene prašičem zopet poskočile. Promet je velik in se mnogo izvažajo v Češkoslovaško in Francijo. Odkar je znižana carina na sveže meso, se izvažajo samo zaklane svinje. Cene debelih svinjarn v Vojvodini notirajo 23—25 Din. Mesnate notirajo v Zagrebu 22—24 Din, v Belovarju 23, v Varaždinu 23—24, v Križevcih 24 do 25 Din. Cena volom je poskočila na 15 Din za prvorazredne.

(Tedenski semenj v Karlovcu.) Karlovac 17. februarja. Semenja je izvanredno dobro uspel. Zlasti je bil velik dogon živine okoli 2000 goved, 800 svinj in 800 konj. Voli so se plačevali 7—10 Din za kg, bikji 7—12.50, krave 6—7, teleta 10.50—12.50, pitane svinje 20—26.25, mršave 7.50—11.25, konji 3750—12.500 Din za komad po kvaliteti. Od tega blaga je odšlo v Italijo 35 konj in 250 goved, v Maribor 150 goved, nekoliko goved je bilo odposlano v Ljubljano.

(Celjski trg je zadnje dni nekoliko bolj založen z različnimi živinskimi potrebščinami. Pojavilo se je precej jate, ki se prodajajo komad od 6 do 8 kron. Za prodajanje mleka je mestni magistrat oskrbel posebne mize, kamor morajo prinesli vsi prinašalci mleka svoje mleko. Tržno nadzorstvo zadnje dni pridno meri mleko, ker je bilo mnogo slučajev, da so ljudje za drag denar prodajali mesto mleka vodo.

(Živinski sejmi v Mariboru.) Pokrajnska uprava za Slovenijo, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani je zopet dovolila redne živinske sejme v Mariboru.

Raznoterosti.

(Mrtveci kot predsedniki volitvenih komisij.) Za predsednike volitvenih komisij v Srbiji, so bile imenovane tudi nekatere osebe, ki so že zdavnaj mrtve. Eden izmed njih je umrl že pred dvanajsetimi leti, drugi pa med vojno v Rusiji. Samo, da se ne bodo oglasili pri volitvah tudi »mrtvi volivci«, znani radikalski podjetnosti je tudi to mogoče.

(Kako molijo zamorci.) Znani ameriški publicist Fred, Deitweiler, ki je opisal že marsikaj zanimivega iz življenja zamorcev v Ameriki, je objavil te dni molitve duhovnika—zamorca, ki se glasi takole: O Gospod, daj svojemu hlapcu orlovsko oko in sovino modrost; zveži njegovo dušo s telefonom Evangelija v središče firmamenta; prosvetli mu čelo z nebeskim solncem; napolni duh njegov z ljubeznijo do bližnjega; razveži mu jezik s kladivom svoje vsemočnosti; elektriziraj mu močvane z bliskom svoje besede; napolni ga z dinamitom svoje slave; namaži mu telo z mineralnim oljem svoje sreče in zažgi ga. Amen. — Imenovani Deitweiler garantira za resničnost te molitve. Hudobni jeziki pa pravijo, da molijo naši moderni pesniki še vse bolj čudno.

(Ali mora biti otrok očetu podoben.) S tem vprašanjem se je moralo baviti pred nekim časom londonsko sodišče. Nek zakonski mož je zahteval ločitev zakona, češ, da ni otrok njemu podoben, temveč nekemu hišnemu prijatelju, ki je k njima redno prihajal na obisk. Iz tega je sklepal, da ni otrok njegov in da je žena varala. Pred sodiščo so konfrontirali očeta, sina in namišljenega očeta. A dete se je ves čas tako drlo, da so se končno sodniki naveličali in izjavili prav po salamonsko, da ni otrok nobenemu izmed navzočih »očetov« podoben, temveč komu tretjemu. Tožbo za ločitev

zakona so tudi zavrnil, ker so bili mnenja, da je popolnoma nepotrebno, da bi moral biti otrok »očetu« podoben. Modri sodniki so še dodali, da bi bilo na svetu več razočitev nego zaročitev, če bi tvorila nepodobnost med otrokom in očetom podlaga za ločitev zakona.

(Kako zdravilo pijance v Ameriki.) Amerikanci so res najzdravljivi ljudje. V državi Java fotografirajo vsakega pijanca, kadar ga vleče oko postave na policijo. Razumljivo je, da ob taki priliki ni človek posebno lep in tudi na fotografiji ne postane lepši. Ko se pijanec iztrezne, ga izpustijo in mu dajo njegovo fotografijo s seboj z dobrim namikom, naj si fotografijo dobro ogleda, kadar ga prime zopet izkušnja po alkoholu.

(Opica izdala tatu.) Pariški listi poročajo o nekem nenavadnem dogodku. Prejšnji teden so je nahajal v Parizu mlad zakonski par iz Amerike na ženitovanjskem potovanju. S seboj pa sta imela tudi mlado dresirano opico. Neka večera sta zapustila zakonca svoje stanovanje in odšla v gledališče. To priliko je porabil neki uzmovič, da je odprl s ponarejenim ključem njuno stanovanje, obetajoč si bogat plen. Komaj je prišel svoj posel, je smuknila opica skozi vrata, z istim ključem zaklenila vrata od zunaj in toliko časa razgrajala, dokler niso pritekli ljudje, ki so kmalu spoznali, kaj se godi. Policija je uzmoviča odpeljala v zapor.

(Kotiko ljudi pogine pod avtomobilom.) Osrednji urad za zavarovanje v Združenih državah je izdelal l. 1921 statistiko, po kateri posnemamo, da je poginilo pod avtomobil 12.500 ljudi. Torej vsakih 42 minut smrtni slučaj. Nad 800.000 ljudi pa je dobilo lažje ali težje telesne poškodbe. Dognano je tudi, da se je v l. 1921 povečalo število avtomobilnih nesreč za 4%. Vzrok, da se je ponesrečilo toliko ljudi pod avtomobilom je pač v tem, da je v Ameriki silno dosti avtomobilov in da pride na vsakih 5 ljudi po eden avto.

(Smrdljiva jajca kot delikatesa.) Gospodinjne velikih mest se vedno pritožujejo, da ne morejo dobiti na trgu svežih jajc. Da bi jih vsaj malce potolažili, naj jim povemo, kakšne navade imajo na Kitajskem. Tam ne jedo jajc, predno niso leto dni stara. Čim starejša je jajca in čim bolj diši po gnolibi, tem boljše se jim zdi. V najboljših hišah ti ne servirajo jajca, dokler ni lupina že zelenkasta. Taka jajca so tudi najdražja. Našo navado, jesti sveža jajca, pa smatrajo Kitajci za barbarstvo. Tako je poročal minule dni neki list, ki izhaja v Parizu. Ko smo to povedali neki ljubljanski gosposdini, nam je odvrnila: »Je že mogoče, saj na Kitajskem jedo tudi pohan led z jaci«.

(Dva solnca odkrita.) Iz Amerike poročajo, da je odkril dr. I. S. Plaskett, ravnatelj neke zvezdarne, dvoje solnc, ki se vrtita drugo okrog drugega. Eno solnce, bolj masivno, je 75 krat večje od našega, drugo pa 63 krat. Prvo solnce ima 15.000 krat močnejšo svetlobo kot naše, drugo pa 12.000 krat. Oddaljenost teh solnc od naše zemlje znaša 52 kvadrilijonov milj, to se pravi: letalo, ki leti 200 milj na uro bi potrebovalo od naše zemlje do onih solnc trideset milijard, to je tridesetsto milijonov let.

(Grozni zločin invalida.) Minule dni je ustrelil v Zagrebu vojni invalid Mato Tkalcic-Vuković iz Koprivnice šefa oddelka za socialno skrbstvo Ljubomira Cvitaša, ki je ostal na mestu mrtve. Morilec bolega že dolgo na neozdravljivi tuberkulozi. Tkalcic je prišel v Cvitaševo pisarno, mu izročil neki spis in ko je pričel Cvitaša čitati, je oddal Tkalcic tri strele iz revolverja. Dve kroglici sta nesrečnemu uradniku prebili glavo. Isti Tkalcic je par dni popreje ubil v Koprivnici svojo taščo in njenega dvanajstletnega sina. Trupli je položil na posteljo, ju polil s petrolejem in sežgal. Tkalcic je bil silno udan alkoholu in ni maral za nobeno delo. Pred policijo je priznal svoje zločine in izjavil, da je imel namen umoriti še druge ljudi.

(Zločin blazneža.) V ponedeljek zjutraj je na Dunaju v hipni blaznosti umoril pekovski pomočnik Josip Frank svojo mater, sestro in svojo ženo. Z ostrim nožem jim je prerezal vratove ter se nato sam obesil. Ko je prišla policija, je mogla le še konstatirati smrt vseh štirih.

(Državnik kot natak.) Bivši predsednik ruske ustavne vlade po padcu carja Nikolaja. Kerenski, si služi v Londonu kruh kot natak.

(Ženska ali možki.) Iz Londona poročajo, da je umrl tam neki Karl Richardson. Po njegovi smrti so pa z začudenjem dognali v bolnici, da Korle ni bil Korle, temveč Karlinca. Najbolj čudno je, da ni tega nihče popreje opazil, temveč so ga, oziroma so jo, vedno smatrali za možkega. Kadil in pil je za svoje žive dni kot Turek.

(Boj med čuvajem in divjimi lovci.) Novembra meseca minulega leta je zaslačil lovski čuvaj M. Ojcelj v svojem okolišju pri Kranjski gori dva divja lovca iz Trente. Nastal je med njima boj

na življenje in smrt. V tem boju je ranil Ojcelj divjega lovca A. Mlekuša v nogo. Njegov tovariš je pobegnil. Drugi dan so našli Mlekuša mrtvega poleg ubite srne. Mož je vsled rane izkrvavel. Mlekuševa vdova je tožila Ojcelja za odškodnino 170.000 kron, a sodišče je Ojcelja oprostilo.

(O vzrokih samomora.) Skoraj ne mine dne, da ne bi čitali o kakem samomoru. Zlasti v poslednji dobi so nastali ponekod samomori naravnost epidemija (nalezljiva bolezen). Nek francoski učenjak je skušal dognati vzroke samomorov na podlagi 7000 približje znanih in poiskanih slučajev. Na prvem mestu stoji kot vzrok samomora pomanjkanje. Vsled bede se je usmrtilo od onih 7000 nič manje nego 1416, in sicer moških 905 in ženskih 511. Družinske razmere so bile krive samomoru 728 moških in 524 žensk. Ker so prišli ob premoženje, je izvršilo samomor 322 moških in 233 žensk. Vsled igre se je ubilo 300, polovica moških in ženskih. Alkohol je prikril samomor pri 283 moških in 208 ženskih. Ljubezen pa je gnala v prostovoljno smrt 157 žensk in 97 moških.

(Poroka na smrt obsojenega.) V Milanu je bil neki vojak radi dezertacije obsojen na smrt. Predno so ga odpeljali na morišče je prošil za dovoljenje, da se sme poročiti s svojo nevesto, češ da bo otrok, ki ga pričakuje, rojen v zakonu in nosil njegovo ime. Vojaška oblast je tej prošnji ugodila. Poroka se je vršila v dvoranji vojnega sodišča. Za pričo sta bila neki polkovnik in zdravnik. Navzoči so bili tudi vsi kaznenci. Po poroki so moža takoj odpeljali. Strašno obupano mlado ženo pa je peljal njen stric domov.

(Nemci v Rusiji.) Boljševizem ni uničil v Rusiji samo prejšnji državni organizem, temveč tudi vse predvojno gospodarsko življenje. Propadlo je poljedelstvo, a propadla je tudi vsa industrija. Šele v poslednji dobi so pričeli iskati boljševiški voditelji pota, da bi dvignili zopet industrijo. Sami tega ne zmorejo in radi tega so se obrnili na Nemce. Tako so prišla že številna industrijska podjetja v nemške roke in sedaj se vodijo pogovori, da bi Nemci zavzeli vso sladkorno produkcijo. Nekatere sladkorne tovarne so že itak v nemških rokah, zdaj gre še za ostalih 100 tovarov v Ukrajini. Pogovor so za sedaj prekinili, ker zahteva ruska vlada posojilo 300 milijonov zlatih rubljev, katerih pa ne morejo Nemci plačati. Tako bo prišla Rusija polagoma v gospodarsko odvisnost tujece.

(Ni bila prava.) Tudi bolhe se dajo dresirati kakor psi in druge živali. Na Dunaju živi mož, ki si z dresiranimi bolhami služi kruh. Nekoč je zopet pred zbrano družbo razkazoval umetnosti svoje dresirane bolhe. Postavil je škatlico na mizo in odprl pokrov: »Miha, skoči ven!« In Miha je ubogal. »Miha, skoči čez škatlo« iz zopet je bolha ubogala. Nenadoma pa je postala neubogljiva in izginila neki dami v rokavu. Doma se je odstranila v drugo sobo in se kmalu vrnila s prijeto »dezerterk«. Mož je zopet zapovedal: »Miha, nazaj v škatlo!« A bolha je trdovratno obsedela na mizi. Tedaj jo mož dvigne z mize, si jo natančno ogleduje in konečno izjavi: »Cenjena gospa, prav žal mi je, da Vas moram še enkrat nadlegovati, a to ni moj Miha!«

Za naše gospodinjce.

(Da nam nosijo kokoši pozimi več jeje), jim pomešamo med hrano nekoliko paprike, posebno pa seme paprike. Take poizkuse so delali v Ameriki in na Angleškem in so se dobro obnesli. Amerikanci dajejo kokošim vsak tretji dan po eno majhno žlico paprike za 10—12 kokoši. Zeljo dobro upliva tudi seme paprike.

(Kako čistimo srebrnino in zlatnino.) Najboljše sredstvo za čiščenje srebrnih in zlatih predmetov, ki so potemnela, je pepel od cigar. Nekaj malega pepela nasuješ na kosček flanela in drgneš z njim krepko po predmetu, ki ga hočeš očistiti. Kmalu se svetijo predmeti kakor novi. Ravno tako lahko osnažiš bakrene, medene, kositrne in druge take predmete. Če so pa na teh predmetih še madeži, uporabljaj pri čiščenju tudi petrolej.

(Kako ohranimo barvo perila.) Ako pridenemo vodi za pranje jesh, tedaj se obdrži svetlo rdečkasta in zelena barva. Če pa pridenesh poslednji vodi, v kateri pereš, jesh, tedaj se povrne tudi izpremenjena živo-rdeča barva. Skrlatasto rdečo in modro barvo čuva soda; čisti pepel (lugasta sol) varuje in celo zboljša črno barvo čiste volne.

Turški Pavliha.

Prišel je vol na njivo Nasradin-hodže in mu napravil precejšnjo škodo. Nasradin-hodža zgrabi kol in se zažene za volom, a vol mu zbeži. Nekoliko dni pozneje vidi Nasradin-hodža, da je gospodar vola vpregel in peljal z njim po

cesti. Takoj zgrabi Nasradin-hodža kol in prične udrihati po volu.

A gospodar mu reče: »Hej, brate, kaj pa hočeš mojemu volu?«

Nasradin-hodža mu odgovori: »Ti kar molči, on že sam ve, kaj je zagrabil.«

Neko noč začuje Nasradin-hodža pod svojim oknom glasen prepir. Vedeti je hotel zakaj se pripravajo, zato se je ogrnil z odejo in odšel pred hišo. Komaj stopi pred hišo, mu iztrga eden izmed pripravcev odejo in zbeži, a prepir preneha. Nasradin-hodža se vrne v hišo, a žena ga vpraša, zakaj so se ljudje pripravali.

Nasradin-hodža ji odgovori: »Prepirali so se radi naše odeje, a ko je izginila, je prenehal tudi prepir.«

Obrtnik.

Obrtniki in demokrati.

Vsa politika izvira iz gospodarskega življenja, ker koncem koncev ni politika drugo ko boj za obstanek posameznikov ali celih skupin, narodov. Zato se politiko kakke stranke presodi pravilno le tedaj, če se opazuje gospodarsko delo stranke. Zalostna resnica pa je, da je le malo ljudi, ki bi to delali in da je večina še vedno zavedena od raznih gesel, ki dostikrat pod kritičnim očesom ne pomenijo prav ničesar.

Tako vidimo, da se skuša v sedanjem volilnem boju zlasti obrtnikom zakriti bistvo vsega sedanjega političnega boja. Smatramo zato za svojo dolžnost, da izpregovorimo v tem oziru par odkritih besedi.

Po svojem življenju, po svojem delu spada obrtniški stan med srednje sloje. Srednji sloji pa bijejo danes najhujši boj za svoj obstanek. Koncentrično in dosledno skuša veliki kapital vzeti srednjim slojem vsako svobodo in popolnoma zavladati nad njim. Zato vidimo vedno bolj, kako po vsem svetu nastajajo dva tabora. Tu velekapital in bankarstvo, tam delo in zadrudištvo.

Ceprav v manjši meri, vendar je tudi že pri nas uveljavljeno to nasprotje. Ni treba imeti posebnega političnega talenta in vsakdo spozna, kdo da je v Sloveniji reprezentant bankarske politike in kdo zadrudne, kdo je zastopnik velekapitala in kdo srednjega stanu.

Vzemite samo v roke poljubno številko »Jutra« in vedno boste našli, kako je »Jutro« na sruca naša industrija, ki pa ni drugo ko dete naših bank. Vprašamo pa vse obrtnike: Ali poznajo morda večjega nasprotnika obrtniških interesov, kakor so gotove industrije? Kdo pa je danes največji konkurent mizarja, čevljarja, krojača itd., ko industrija? Kdo pa ponižuje obrtnika, da je samo uslužbenec industrijskega podjetja, mesto da bi bil sam svoj gospodar? (Pripominjamo, da seveda nikakor ne odrekamo upravičenosti vsej industriji.)

Čisto v službi industrije in bank je torej demokratska stranka in vendar hoče ona veljati kot zastopnica obrtnika in vendar se najdejo še obrtniki, ki jej slede in to kljub temu, da imamo v Sloveniji izrazito zastopnico srednjega sloja — Samostojno kmetijsko stranko.

Nikjer ni srednji sloj tako močan ko na deželi. Zato mora biti vsaka podeželska stranka za srednji sloj. Zato pa tudi vidimo, da je bila vsa politika SKS posvečena edinole dvigu srednjega stanu. Zato pa SKS tudi ne ustanavlja nobenih bank, temveč edinole zadruge.

Prihajamo vedno bolj v ono dobo, ko se bo bil odločilni boj med posamezniki, zastopniki velekapitala in pa med ljudstvom, združenim v znaku zadrudištva. Da je v tem boju mesto obrtnika na strani ljudstva, je razumljivo samoposebi.

Toda v sedanjem volilnem boju se odigrava predigra k onemu poznejšemu velikemu in odločilnemu boju.

In to naj prevdarijo vsi obrtniki in prepričani smo, da ne bo niti en obrtnik oddal glasu demokratski stranki, temveč da bodo šli z vne-mo v boj za SKS, za zastopnico srednjega stanu!

Družba „ILIRIJA“
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8
telefon št. 220.

Nakup gozdov. — Prodaja vsakovrstnega lesa.

Posebna naznanila se ne bodo izdela!

Zapustil nas je — previden s tolažili sv. vere — dne 19. februarja ob 1. popoldne naš predragi, nenadomestljivi soprog, oče, brat, stric in tast

dr. Ivan Tavčar.

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 22. februarja ob 4. popoldne iz mestnega magistrata na Visoko, kjer se položi truplo v rodbinsko grobnico.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi v Poljanah in v stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani.

Prosimo tihega sožalja!

V Ljubljani, dne 19. februarja 1923.

Franja dr. Tavčarjeva
soproga.

Dr. Ivan Tavčar
odvetnik.
Fran Tavčar
inženjer.
Ante Tavčar
prokurist.
Igor Tavčar
canč. med.
sinovi.

Pipa Arko roj. Tavčar
hčl.
Katarina Tomažin roj. Tavčar
posestnica
sestra.
Vladimir Arko
veleindustrijalec
zēt.
Vsi ostali sorodniki!

**Najboljši dalmatinski
portland cement**

iz splitske tovarne oddaja

EKONOM

osrednja gospodarska zadruga

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica št. 7.

Živinorejci, pozor!

Pokladajte živini, osobito kravam,
mladi govedi in prašičem

zrezke od sladkorne pese

po 3 Din 50 p kg, ki je strokovno
priznana najučinkovitejša, najdele-
nejše in razmerno najcenejša
krmilo. Osebeni srečki se naj-
preje namočijo v vroči vodi ter
se pokrmijo ohlajeni ali mlačni.

Naročajte to krmilo takoj pri
Kmetijski družbi za Slovenijo
v Ljubljani.

Trte

raznih najbolj priporočljivih vrst, ce-
pljene na podlagi Rip Portalla, vko-
rerinjene „šmarncice“ in šmarncice
vlačenke imam naprodaj po zelo ugodni
ceni. Pri pismenih vprašanjih je pri-
ložititi znamko za odgovor.

Najbolj Grabar, pos. in trtnar Zagorci
pošta Juršinci pri Ptuj.

Čmetovalci, preskrbite se pravočasno
dobrimi sadikami, da ne bodete
ostali enoletni brez njih.

Na prodaj

je več mlinske opreme za kmečki
mlin: pajtelji, grodi, pavčna ko-
lesa, majhen stroj za čiščenje
zdrobov, železne preslice, osi
l. t. d. MIRKO WEINBERGER,
valični mlin, Zagorje ob Savi.

MODERNO UREDJENA

FABRIKA ČEŠLJEVA

sa tri mašine za rezanje češljeva (sistem Patz Patent-mašine),
fresapareta, mašine za brusiti, poliranje i šiliti češljeva, kao
i rogo preša, mašina za strugati u svrhu fabriciranja svih
vrsti i fazona češljeva, najfinijih urese za kosu, špange iz
slonska kosti, kornjače, roga, galalita i celuloida l. t. d.

ZA PRODATI.

„TEJA“ tvornica češljeva, APATIN (Bačka) Vojvodina.

Janski les smrekov ali jelkov
od 10 cm debeline
na tankem koncu in od 3 m dolžine
naprej kupi vsako množino franko
vagon kranjskih postaj: Šentjanski
premogovnik, Krmelj-Dolenjsko.

CUNARD LINE

Najhitrejši parniki sveta. Direktni
potniški, tovorni in ekspr. promet
z HAMBURGA in CHERBOURGA
i v AMERIKO in KANADO. :
4 dimniki, 5 in pol dni. Lastne
kabine za potnike III. razr. Pot-
nike spremljajo izkušeni urad-
niki do luke ukrcanja, ki so jim
med potjo v vsakem pogledu v
pomoč. Pojasnila: Cunard Line

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 21
Jugoslavenska banka d. d. Zagreb.

Brzofavni naslov: „Cunard“ Ljubljana. Glavno zastopstvo za Slovenijo:
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

Najboljše peči sedanosti so emajlirane

LUC-ove PEČI

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za
Slovenijo in južne kraje pri

F. P. VIDIC & KOMP.

trgovina stavbenega materijala

Prešernova ul. LJUBLJANA Prešernova ul.

„Ekonom“

osrednja gospodarska zadruga

Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 7

ima v zalogi:

drobno morsko sol
v vrečah 50—80 kg,
debelo morsko sol
v vrečah 50—80 kg,

lepo suho zdravo

koruzo,

koruzni zdrob,

koruzno moko,

ajdo,

ajdovo moko,

kašo,

kristalni sladkor

v vrečah po 100 kg,

sladkor v kockah

po 25 in po 50 kg,

milo za pranje,

pšenične otrobe,

pšenično moko 0, 2, 6

(za kruh),

pšenico, lepo,

oves, lep,

pristno svinjsko

mast,

po dnevnih cenah, vedno ceneje

kakor pri drugih trgovcih.

Riž, kavo, olje i dr. preskrbimo

na željo vsakemu članu.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUZNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Šelenburgova ulica šte. 1

(PREJ SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA)

KAPITAL in REZERVE Din 17.500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtoč-

neje in najkulantneje.

Brzofavni: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPozITURE:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana (me-
njainica v Kolo-
dvorski ulici)

LJUBLJANA
Mestni trg 5.

O. Bernatovič

Konfekcijska
trgovina

Konjerejski odsek 1, Kmetijske družbe za Slovenijo, javlja tužno vest, da je njegov neumorno delujoči dolgoletni član in podpredsednik, gospod

IVAN ŽARK

posestnik in bivši župan v Lescah

dne 13. t. m. nenadoma preminul.

Bodi mu ohranjen blag spomin!

V Ljubljani, dne 16. februarja 1923.

Naznanilo!

Naznanilo!

P. n. občinstvu ter znancem, prijateljem in gostom z dežele vlijudno naznanjava, da bova odprla

v novi palači Ljubljanske kreditne banke, naspr. glav. pošte

prvovrstno **EMONA** opremljeno z vsem kavarno komfortom.

Sklicujoč se na najino dolgoletno prakso, upava cenj. goste s solidno in skrbno postrežbo v vsakem oziru zadovoljiti ter se priporočava za naklonjenost.

Jan in Kati Fiala.

Restavracija se odpre nekaj dni pozneje in se bo to slav. občinstvu naznanilo po časopisih.

Naznanilo!

Naznanilo!

Pri trgovcu pazi na znamko in na vtisnjene besede
„GAZELA“ - MILO

Vinogradniki pozor!

Na prodaj imam lepo na suho cepljene trte najbolj rodovitnih vrst, kakor tudi večjo množino necepljene bele smarnice in več tisoč vkoreninjenih (ključev) divjak Rip - Portalis in Göthe št. 9. Cena po dogovoru. Kdor želi res lepo in dobro blago naj se obrne zanesljivo pisмено ali ustmeno na

Fr. Slodnjak, trtnar,
Sv. Lovrenc v Sl. gor. p. Jursinca.
Za pismen odgovor priložite znamke

TRGOVINA

sena, slame, drv, krompirja, sadja in vseh drugih deželnih pridelkov
Andrej Oset, Maribor,
Aleksandrova c. št. 57; telefon št. 88.

Kraljevski Holandski Lloyd

Redni brzovozni in poštni parniki iz Amsterdama in Cherbourga v Južno Ameriko,

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in v Buenos Aires. Vsa potrebna pojasnila daje: Kraljevski Holandski Lloyd.
: Glavni zastopnik za Jugoslavijo: : 22
JUGOSLAVENSKA BANKA D. D., ZAGREB, B-Cesta št. 33.

Brzojavni naslov: Realloyd Zagreb. Telefon 24-65.

EKONOM,

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo,

vabi vse svoje člane na

PRVI REDNI OBČNI ZBOR,

ki se bo vršil dne 25. februarja 1923 ob 2. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Ljubljani.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Poročilo nadzorstva.
- 3.) Odobrenje računskega zaključka za leto 1922 in sklepanje o njem.
- 4.) Sprememba pravil.
- 5.) Predlogi članov v smislu § 26 pravil Ekonoma.
- 6.) Slučajnosti.

Opomba: Zadrugniki in drugi prijatelji našega zadrugištva se istotako vabijo na občni zbor, ter se z dovoljenjem lahko udeležijo tudi razpravljanja, toda pravo glasovanja imajo samo legitimirani pooblaščenca in člani v smislu §§ 5, 7 in 20.

Zvezna tiskarna in knjigarna

V LJUBLJANI - Wolfova ulica št. 1.

Poštni predal 74. :: :: :: :: :: :: :: Telefon 359.

Izvršuje vsa tiskarska dela po konkurenčnih cenah ter se za cenjena naročila najtopleje priporoča.

Zahtevajte proračun!

Točna postrežba!

Vrtnarskega vajenca

sprejme takoj državna kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu. Blizje pogoje se izve pri ravnateljstvu.

Vrtnarski vajenec

se sprejme takoj pod zelo dobrimi pogoji s celo oskrbo i. t. d. pri vrtnarskem mojstru Fran Sušnik, Kranj.

Jadranska banka - Beograd.

Delniška glavica: Din 60,000.000. — Rezerva: Din 30,000.000.

Podružnice:

Bled

Cavtat

Celje

Dubrovnik

Hercegnovi

Jelsa

Jesenice

Korčula

Kotor

Kranj

Ljubljana

Maribor

Metković

Prevalje

Sarajevo

Split

Sibenik

Tržič

Zagreb.

Amerikanski odio.

Naslov za brzojavke: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

FRANK SAKSER STATE BANK, Cortland Street 82, New York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Prometni zavod za premog

d. d. v Ljubljani

prodaja

iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentlaniški

in trbovelski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijske podjetja in razpečava na debelo inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno 1° čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

NASLOV:

Prometni zavod za premog, d. d. centrala v Ljubljani,

Trškočeva cesta 15/II.

Podružnica v NOVEM SADU (Bačka).